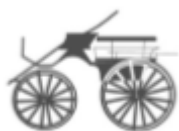

Norsk Veterinærhistorisk Selskap

NVHS har som formål å fremme interessen for veterinærmedisinsk historie. Medlemsmøter med faglige foredrag bidrar til å utfylle den sosiale aktiviteten av selskapets virksomhet. Tirsdagsmøter / kaffitreff på Adamstua har i mange år vært et ankerfeste i hverdagen der medlemmene har fått påfyll både faglig og sosialt. For styrets medlemmer har det vært hensiktsmessig å avholde styremøter i etterkant av tirsdagsmøtene. Det har etter hvert også blitt vanlig å lage et kort sammendrag av det faglige foredraget og la dette inngå som en del av referatet fra styremøte.

En del medlemmer vil av praktiske årsaker ha vansker med å delta regelmessig på kaffitreffene. For at disse skal få et innblikk i de tema som har vært omtalt har styret vedtatt å legge ut nevnte sammendrag på våre hjemmesider. Mange foredrag vil komme som artikler i Årboka, og sammendraget kan være en «appertiff» på det som måtte komme der.

Mange kollegaer har hatt en utrolig spennende yrkeskarriere og en beretning om «Mitt liv» har i mange år vært et fast innslag på møteprogrammet. Slike foredrag gir et innblikk om vår nære fortid med krigen som bakteppe, og hvor befolkningen i stor grad var sysselsatt med å produsere mat.

På kaffitreff 1. sept fikk vi høre tidl. byveterinær på Gjøvik, Arvid Kjeldsen fortelle fra sitt yrkesliv med tittelen

«Fra dyrlege til samfunnsveterinærmedisiner, ispedd tanker om veterinært samfunnsengasjement».

«Kjeldsen ble uteksaminert fra NVH i 1958, og med det startet et livsvarig engasjement for saker hvor folkehelse, miljø og dyrehelse møter hverandre. Fortidens historie gir nåtid og fremtid innhold. Det er viktig å være synlig med vår veterinære kompetanse, for det som er gjemt blir også fort glemt. Dette gjelder både organisasjon og yrke. Opprettelsen av Mattilsynet i 2004 medførte at mange stillinger med tittel som veterinær ble erstattet med seniorinspektør/rådgiver. Titler som veterinærdirektør/fylkesveterinær/distriktsveterinær

tilhører også historien. Det bør være en oppgave for NVHS å gi en omtale av den utrolige allsidige funksjon som distriktsveterinærene hadde i mange lokalsamfunn. Kjøledyr og fisk har i løpet av en generasjon overtatt mye av den veterinære praksis.

Uttrykket samfunnsveterinærmedisin ble brukt allerede på 90-tallet og setter den veterinære profesjon inn i en større sammenheng. Vår oppgave må være å bistå med kunnskap på områder som etterspør dette. Han refererte til godt samarbeid med sentrale samfunnsmedisinere. «One health» er et begrepet fra 2008 som synliggjør dette, og faglig informasjon om vaksiner er mer aktuelt enn noen gang. Spørsmål knyttet til smitte fra villsvin, og resistens mot antibiotika viser igjen bredden av faglige tema knyttet til samfunnsmedisin. Veterinærene må aktivt delta i samfunnsdebatter.

Yrkesliv. Veien inn i yrkeslivet startet med stilling som assistent hos distriktsvet. på Flisa etterfulgt av et 6 mnd engasjement på NVH. Dette ble avløst av allsidig praksis i Lillesand som omfattet alt fra dyr på øyer i skjærgården til avsides praksis på heiegårder i innlandet. Keisersnitt utført på St Bernardshund med kjøkkenet som operasjonsstue sitter fortsatt i minnet, og resultatet ble 11 levende hvalper. Praksis på hunder som tilhørte sjøfanter utfyller bildet, likeledes praksisbesøk på Hamsuns Nørholm. Han pekte på verdien av å ha kontakt med samfunnet han arbeidet i. Forebyggende helsearbeid ble satt i fokus på en iskremfabrikk som hadde problemer med god hygiene og en brusfabrikk som hadde dårlig vannkvalitet. Etter noen år på Sørlandet fulgte stilling som kontrollveterinær på Gjøvik som den gang hadde et relativt stort svineslakteri. Fra 1975 hadde han stilling som byveterinær på Gjøvik. Kjeldsen spilte en sentral rolle i utviklingen av den interkommunale kjøtt- og næringsmiddelkontrollen som etterhvert kom til å omfatte 3 kommuner. I dag er samarbeidet om Miljørettet helsevern utvidet til 7 kommuner, men med utspring fra byveterinæretaten.

Samarbeidet med andre kommuner og andre relevante instanser i regionen viste sin styrke under OL i 1994 hvor befolkningen ble doblet i forhold til antall fastboende.

Byveterinærlaboratorier – miljørettet helsevern. Analyser av næringsmidler utgjorde tidligere en viktig del av byveterinærens arbeide. Etter hvert ble dette utvidet til også å omfatte andre tjenester knyttet til miljørettet helsevern. Analyser i forbindelse med sur nedbør er et eksempel på dette. På 70-tallet ble det algeoppblomstring i Mjøsa, noe som i hovedsak skyldes avrenning av fosfor fra landbruket og fosfatholdige vaskemidler. Byveterinærlaboratoriet spilte en sentral rolle i det analysearbeid som måtte til for å sikre Mjøsas framtid som drikkevannskilde. Han var en engasjert deltager i debattene. Og Mjøslaboratoriet har overtatt for byveterinærlaboratoriet.

Organisasjonsliv, politikk m m. Styremedlem i DNV sentralstyre og et mangeårig engasjement i VHF og Teknisk hygienisk forum må nevnes. Likeledes at foredragsholderen har vært medlem av bystyre. Hans utdanning i samfunnsmedisin fra Nordic school i Gøteborg må heller ikke glemmes. Dette og mye annet er omtalt i en bok han har utgitt med tittel «Fra Kødkontroll til byveterinæretat», da etaten flytte 100 år.

Sikre kilder kan fortelle at foredragsholderen er født i 1933. Det er sjelden vi opplever et medlem som har opplevd så mye, og som kan meddele sine erfaringer fra et langt liv med så

stor entusiasme. I 1996 ble han utpekt som årets helsearbeider i Oppland av fylkeslegen i Oppland. Spørsmålene etter foredraget var mange og de 24 fremmøtte fikk mange tanker å reflektere over på veien videre».

28.10.2020 K.FI